

Pseudodebat over de islam

Opportunistiche discussie verstikt genuanceerde meningsvorming in Nederland

Leo Kwartan

Nederland voert een pseudodebat over de islam. Dat ontnemt het zicht op belangrijke ontwikkelingen in de islam.

Ayaan Hirsi Ali kwam net op tijd naar Nederland, want ons nationale 'islamdebat' dreigde stil te vallen. De belangrijkste opiniemakers waren eigenlijk al weer uitgeschreven over de laatste oprispingen: de oprichting van het comité voor ex-moslims en de bananenschil van onze nationale terrorismecoördinator Tjibbe Joustra, die meende dat je moslims maar beter niet boos kunt maken.

Ja, september was een mooie maand voor het perpetuum mobile van onze islamdebaters die elkaar tot vervelens toe het balletje toespelen of gemaakt onsportief in de haren vliegen, maar nooit het

eigenbelang uit het oog verliezen, of dit nu politiek opportunisme betreft (Geert Wilders) of schaamteloze zelfpromotie (Leon de Winter).

Dit pseudodebat is verstikkend voor iedereen in Nederland die een genuanceerde mening over de islam wil vormen. Het is al moeilijk genoeg te discussiëren met iemand die de profeet Mohammed vergelijkt met Hitler, zegt dat de Koran verboden moet worden of dat een gematigde islam niet bestaat. Maar de discussie wordt onmogelijk op het moment dat je erachter komt dat aan de andere kant niet eens de intentie bestaat een serieus debat te voeren. Opinie wordt misbruikt voor oneigenlijke doeleinden met als resultaat dat waardevolle ontwikkelingen in de islamitische wereld volledig aan het zicht worden onttrokken.

Deze realiteit drong tot me door toen ik onlangs in de Saudische

hoofdstad Riad met een vooraanstaande religieuze sjeik sprak. De sjeik verraste me met de vraag of Nederland zich geen zorgen maakt over de honderden religieuze fanatici die de Islamitische Universiteit van Medina jaarlijks uitspuugt en zich overal ter wereld, ook in Nederland, nestelen in besturen van islamitische organisaties en moskeeën. Zelf is hij een fel criticus van het wahabisme, de extremistische stroming binnen de islam die 250 jaar geleden ontstond in Saudi-Arabië en de legitiemer verschaft voor 9/11 en de moord op Theo van Gogh.

'Dachtje nu echt dat erzo iets als een gematigd wahabisme bestaat', schamperde de sjeik. 'Wahabisme is de ontkenning van vrijheid.' Het leek alsof ik Wilders hoorde oren, maar er zijn belangrijke verschillen. De sjeik spreekt over een stroming binnen de islam. Hij verkettert niet de reli-

gie in zijn geheel. In zijn columns voert hij een serieus debat zonder zich te vergeten in goedkope gemeenplaatsen. Het opmerkelijkste is dat hij — en hij niet alleen — kan opereren in een samenleving die onze debaters afschilderen als achterlijk en statisch.

In werkelijkheid hebben de Saudi's geleerd van 9/11. Al die islamonderwerpen waar wij ons zo druk om maken — geweld jegens vrouwen, radicale predikers, zelfs homoseksualiteit — worden tegenwoordig besproken in de Saudische media en satirische soaps. Ach, ze zijn er nog lang niet in Saudi-Arabië, maar ze bewegen tenminste. Dat is meer dan wat kan worden gezegd van het debat in Nederland.

.....
Leo Kwartan is arabist en werkzaam als consultant voor ondernemingen die opereren in het Midden-Oosten.

Illustratie: Meinbert Gozewijn van Soest

